

dexar gota: *exhaurio*, 1507, Busa-N. (afegit fora de l'ordre alf., C-v-6.5f., ço que es comprèn perquè el seu model cast. Nebrija posava en lloc d'això *agotar*, forma que rebutjà Busa com a no cat. i després posà *esg-* a última hora i fora de lloc; Alart, *InuLC*, no en troba dades anteriors); abans de 1925 no es coneixia en el cat. central, però sí en els altres dialectes mall. i ross.: 1617, MAgustí, «encara és pas ben *ezgutát* el sirgot», Orellà de Conflent, 1960; «sacar el agua u otro licor hasta que no quede nada; *axugar*; consumir 10 la hacienda, *dilapidare*» (i també «echar gota a gota: *instillare*»), *DAMen.*; eiv.: «Fé via, Pepet! Agafa un pot i a *esgotar* depressa. — Bé s'afanyaren a *esgotar* s'aigua, i provaren de tapar es trenc amb un sac, però --- es llauit se n'anà a picu», JnCastelló (*Rond.* 15 *Eiv.*, 46); *deztgotár la sêkja* Algemesí (1962).

Del ll. vg. *EGUTTARE, que cal postular per explicar, ahora, la inicial del cast. *agotar* [1495, Nebr.], prov. *agoutà* («la font de vin es *agoutado*; mai la font d'aigo coulo toujours», Mistral), i d'altra banda port. i gall. 20 *esgotar* (Nobiling, *ASNSL* cxxvi, 176; Castelao, *Escolma Dónega*, 84.3f.), fr. *égoutter*, it. *sgottare* «vuotare la nave» ja en Americo Vespucci i (Zaccaria, que l'assenyala en trads. del portuguès). *Esgotador* (*azgotadó*) 'sàssola' a les barques de l'Ebre (Benifallet, 25 1923). *Esgotable*. *Esgotament. +*Esgoter* «que bebe mucho, regodeándose, sin dejar gota», mall. (*DAMen.*, *DTarongí*). Paralel al fr. *égout* i port. *esgôto* (Nobiling, *l. c.*) sembla que va existir un cat. ant. +*agot* 'degotall, el peu de les goteres, voltants d'una casa': 30 «domos --- cum intradas et eisidas --- cum omnibus suis agoz et fenestras» en una venda d'unes terres de Lleida, a. 1165 (MiretS, *RevBiblCat.* vi, 18). *Inesgotable* 'inexhaurible': «Jesús --- oh font espayosa / de l'amor *inexgotable* ---», Josep Tarongí, en *Poetes Ballears*, 1873, p. 564. *Agotar* és castellanisme: cal dir *esgotar* o bé el llatanisme *exhaurir*. *Regota*?

CRF.: *Gota-gota*. *Gotamà*, generalment *gotamans* en els llaüts de l'Ebre (BDC ix, 66), encreuament amb *gota-mà* literalment 'posa-hi mà'.

1 *Guttas* en l'original llatí; *goteles* en l'altre ms., també rossellonès i antic (B), o sigui *gotelles* (d'on *gotellada*, infra). — 2 Això m'havia fet pensar si èmuls catalans d'Arnau de Vilanova no haurien pogut, fer-ne un baix llatí *gutta* *caderalis (guiant-se pel model de *cathedralis*=cat. *cadiral* o *catedral*) i convertit això en *caural, segons la nostra fonètica hist., s'alterés després en *coral* per influència de *cor*. No em convenc gaire la idea —no havent comprovat si un *gutta cordis* no es troba ja en la terminologia més antiga en baix llatí; d'altra banda és veritat que una de les més grans facultats de medicina es trobava a Montpeller, sota el domini de reis de llengua catalana, però els escrits que en tenim són de Cauliac i altres professors sobretot occitans, i en llengua d'oc l'evolució hauria hagut de ser *cairal; i no ens consta que Arnau de Vilanova formés gaire escola mèdica de llengua catalana. — 3 Ll. *nefas* 'malvat', v. 154. Hi ha un dubte sobre la lliçó del ms., que podria ser *gotz*, però és indiferent 60

perquè els copistes afegeixen i lleven capritxosament les -s flexives finals en el text dels trobadors catalans, sempre que no els ho impedeixi la rima, els uns per «aprovençalar» el text, els altres per desoccitanitzar-lo, mentre que les rimes provenen que Cerverí seguia les regles trobadoresques en aquest punt. Altrament també fóra possible que s'hagués usat amb -s adverbial. Interpretació segura, que no ha vist cap publicador ni comentador de Cerverí fins ara: tots ells ignars de la llengua viva, i fins de la trobadoresca (el qui tenim més a prop), en quant s'aparta del motllo occità clàssic. — 4 No és de Lluçmajor solament (*AlcM*) perquè l'usava sovint AMAlcover, però amb els matisos de 'vil' (*Boll. Di. L. C. x*, 134) o justament el de 'illegítim, bordissenc' (ib. x, 356). — 5 Hi ha un homònim «*goter*: au marina que no sol pescar directament: vigila les gavines, i quan repara que alguna ha agafat un peix, la persegueix i l'hi pren», que el petit glossari de les O. C. de Ruyra (867b) atribueix a Blanes; però no puc evitar desconfiança, car el voltor, com correspon a la fonètica històrica d'allà (< *vŭltŭrŭs*) es diu *volter* a tot Pallars, Ribagorça i fins Cerdanya (pron. *bulté*, BDC xxiii, 319, 281), igual que en aranes i gascò, on això es redueix a *buté*, i també ho he sentit així en localitats de Pall. i Ribag. Ruyra (que no sempre distingí el sentit observat del que li suggerien certes «etimologies», quan li semblaven evidents) s'enamorava de vegades de paraules foranes, i no sabem si les explicacions d'aquell glossari no han estat completes per algú que sabia molt menys que ell però que creia saber més.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS:
gót adv., *gotar*, *gotador*, *gotarrada*, *gotarrenc*, *gotejar*, *gotejant*, *gotejador*, *gotejat*, *goteig*, *gotella*, *gotell*, *gotellada*, *gotellam*, *gotellar*, *gotellejar*, *gotellera*, *gotellim*, *gotellimar*, *gotellina*, *gotellinar*, *gotellós*, *gotellot*, 40 *engotellat*, *goter*, *gotera*, *goteres*, *goterada*, *goterot*, *gotatill*, *gotillada*, *gotillera*, *gotina*, *gotinejar*, *gotinyar*, *degotar*, *degotament*, *degotant*, *degoter*, *degotall*, *degotadis*, *degotadissa*, *degotinar*, *gotimall*, *degotós*, *degotejar*, *degoteig*, *degoter*, *degotera*, *degotim*, *degotimar*, 45 *degotís*, *esgotar*, *desgotar*, *esgotador*, *esgotable*, *esgotament*, *esgoter*, *agot*, *inesgotable*, *agotar*, *regota*, *gotagota*, *gotamà*, *gotamans*.

Gotada, V. *got* *Gotador*, *gotaina*, *gotamà*, *gotar*, 50 V. *gota* *Gotarmons*, V. *gotornons* *Gotarrada*, *gotarrenc*, *gotat*, *goteig*, V. *gota* *Gotejador*, V. *got* *Gotejant*, *gotejar*, *gotell*, *gotella*, *gotellada*, *gotellam*, *gotellar*, *gotellejar*, *gotellera*, *gotellim*, *gotellinar*, *gotellós*, *goter*, *gotera*, *goterot*, *gotillada*, *gotillera*, V. 55 *gota*

GOTIM, 'porció de grans de raïm', 'raïm de fruits de vinya', mot només català, d'extensió territorial limitada i d'aparició molt moderna en la llengua, en la concreció del qual poden haver collaborat en alguna